

РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНОГО СИСТЕМНОГО МИСЛЕННЯ СТУДЕНТІВ

Спеціалісти високої кваліфікації у будь-якій галузі характеризуються не тільки глибокими предметними знаннями, але й здатністю успішно застосовувати ці знання для вирішення складних завдань, що виникають у ході професійної діяльності. Ефективне практичне мислення професіонала – це перш за все мислення системне. Поняття «інформаційне системне мислення» набуло широкої популярності останніми десятиліттями. Системним мисленням можна назвати здатність розуміти (і інколи передбачувати) взаємодію та взаємовідношення у складних динамічних системах. Інформаційне системне мислення, як і мислення взагалі має в собі низку характеристик: опосередкованість, узагальненість, діалогічність, пошуковий характер. Системне мислення – це нелінійне мислення, яке враховує відносини між поведінкою системи та факторами, що діють на цю систему. Погляд на світ як на єдине ціле сприяє розвитку інформаційного системного мислення.

В рамках навчального процесу сутнісним завданням викладача є формування у студентів інтегрованої моделі інформаційного системного мислення з урахуванням основних соціальних та психологічних функцій людини. Інструменти для цього в розрізі викладання суто гуманітарних дисциплін можуть бути такі: застосування метафор, аналізу, зрозуміти ціле на основі властивостей його частин, а також на основі сприйняття цілого як окремого механізму, розгляд та обговорення конкретних ситуацій, яким властиві соціальний або особистісний характер.

Важливим моментом у розвитку інформаційного системного мислення є можливості сучасного інформаційного суспільства. Характерними для сучасного суспільства є постійні зміни, темп яких все більш зростає з розширенням комп'ютерних технологій. У таких умовах саме процес обміну інформацією на різних рівнях системно-ієрархічного утворення – людина, суспільство, природа – має найважливіше значення для забезпечення життєздатності, ефективного функціонування розвитку людської спільноти. Забезпечення інформаційного обміну на міжособистісному рівні можливо при використанні цілого ряду функцій: подання інформації, засоби передачі інформації, інтерпретація отриманої інформації, аналіз як самої інформації, так і її джерела, та прийняття рішення.

Враховуючи переваги інформаційно-системного мислення, викладачам слід в рамках своїх дисциплін формувати такий понятійний апарат у студента, який розкривав би закони утворення, функціонування й розвитку особистості.